

AKCJA MOVEMBER

Mężczyźni nie lubią się badać

Listopad jest miesiącem profilaktyki nowotworów męskich – raka gruczołu krokowego i raka jądra. W tym okresie na całym świecie prowadzone są kampanie społeczne pod wspólnym hasłem „MOVEMBER”, które mają na celu uświadamianie panom, jak ważna jest czujność onkologiczna i obserwowanie własnego ciała. Mężczyźni nie lubią się badać. Tymczasem im szybciej zdiagnozowana choroba, tym większe szanse na całkowite wyleczenie – zapewnia **dr Zenona Jabłońska, szefowa Oddziału Urologii i Onkologii Urologicznej w szpitalu im. Marciniaka.**

Zwróć uwagę na takie objawy, jak:

- wyczuwalny guzek/zgrubienie w obrębie jądra
- powiększenie jednego z jąder
- pobołowanie w obrębie jąder
- zaczerwienienie skóry moszny

Pani doktor, mężczyźni podobno nie lubią się badać, bagatelizują objawy, wypierają fakt, że mogą być chorzy. Tymczasem rak jądra daje całkiem niezłe rokowania, jeśli zostanie w odpowiednim momencie zdiagnozowany?

Dr n. med. Zenona Jabłońska, urolog: - To prawda. Tym bardziej, że ten typ choroby może być traktowany jako wstydliwy problem....Rak jądra na początku może nie dawać żadnych objawów. W późniejszej fazie choroby te objawy także nie muszą być standardowe. Rak jądra dotyczy najczęściej bardzo młodych mężczyzn i to w szczególności oni powinni zwrócić uwagę na wszelkie niepokojące zmiany, które się pojawiają. Występuje najczęściej u osób w wieku od 20 do 45 roku życia. Należy zgłosić się do lekarza, jeśli zaobserwujemy, że jedno z jąder się powiększyło lub wyczuwamy pod palcami zgrubienie lub guzek. Rzadziej może wystąpić pobołowanie w obrębie jąder, ale to nie jest charakterystyczny symptom.

Na czym polega profilaktyka raka jądra?

- Głównie na obserwowaniu własnego ciała i samobadaniu np. w czasie kąpieli, kiedy jesteśmy rozluźnieni. Świadomość, że istnieje takie zagrożenie jest podstawą. Najlepsze efekty leczenia raka jądra – podobnie, jak w przypadku większości chorób – osiągamy, jeśli wychycimy chorobę we wczesnym stadium. Trzeba również pamiętać o czynnikach ryzyka, np. obciążeniu genetycznym chorobami nowotworowymi, czy niezstąpieniu jądra w dzieciństwie.

Jakie są metody diagnostyki?

- Najpierw badanie fizykalne, palpacyjne. Wykonujemy oczywiście USG oraz USG z dopplerem, potem kierujemy pacjenta na badanie markerów nowotworowych we krwi. W dalszym etapie diagnostyki wykonujemy tomografię jamy brzusznej i miednicy małej, rezonans magnetyczny. Na podstawie wykonanych badań, kierujemy pacjenta na zabieg operacyjny, a w przypadku wątpliwości diagnostycznych pobieramy dodatkowo wycinek do badania histopatologicznego. Postępowanie jest indywidualne, to wszystko zależy od przypadku.

Na jakie leczenie może liczyć pacjent?

We wczesnym stadium choroby wystarczy sam zabieg operacyjny, w przypadkach bardziej zaawansowanych leczenie musi być uzupełnione chemioterapią lub radioterapią. Najczęściej usuwa się jądro, w którym jest zmiana nowotworowa. Przed rozpoczęciem terapii, proponujemy pacjentowi zabezpieczenie nasienia w banku spermy, jeśli wyrazi taką wolę. Skutki leczenia mogą bowiem wpływać negatywnie na płodność. Istotne jest to, żeby zgłosić się do lekarza w odpowiednim momencie i nie bagatelizować niepokojących objawów. Na szczęście część młodych pacjentów przypadkowo odkrywa, że mają guz, np. zgłaszają się do nas po uderzeniu, które spowodowało ból. W trakcie badań okazuje się, że mają zmianę nowotworową.

Opracowanie: Agnieszka Czajkowska-Masternak

dr n. med. Zenona Jabłońska, lekarz kierujący Oddziałem Urologii i Onkologii Urologicznej w szpitalu im. Marciniaka